

UN THEME WEEK – HVORDAN KAN FNs BÆREKRAFTSMÅL BLI MER BÆREKRAFTIGE?

Møte i Oslo 21.3.18 i regi av UNDP Norge (United Nations Development Programme)

Mål 16 FRED OG RETTFERDIGHET understreker viktigheten av fredelige og inkluderende samfunn med velfungerende institusjoner. Fred er en forutsetning for å skape bærekraftig utvikling. Under konflikter mister mange mennesker tilgang til offentlige tjenester. Når rettsvesenet i et land fungerer dårlig, går det ut over menneskets rettssikkerhet. Svake institusjoner gjør det også vanskelig å stoppe korrupsjon, bestikkelser og skatteunndragelser. Dette hemmer økonomisk vekst.

Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge for fremtidige generasjoner. FNs bærekraftsmål består av 17 hovedmål og 169 delmål som skal bidra til å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringer innen 2030.

For å drøfte hvordan bistand best kan støtte opp under bærekraftsmål nr. 16, inviterte FN studentene i Oslo til et panel bestående av FN-sambandet, Landslaget for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU), Oslosenteret v/Einar Steensnæs (tidligere statsråd i Syse- og Bondevik II regjeringen), samt Endre Stiansen fra UNDP (FNs utviklingsprogram) som har mye erfaring fra Afrika, spesielt Sør Sudan.

Møteleder starter med å henvise til Brundtland-rapporten «Common Future» og utviklingen videre gjennom Tusenårsmålene, Rio 2012 frem til dagens globale bærekraftsmål, som hadde en åpen, inkluderende prosess hvor alle medlemsland kunne gi innspill. En egen handlingsplan i Norge for bærekraftsmålene ble etterlyst. Måleindikatorer skal utvikles hele tiden. Det er viktig å registrere fremdrift, og UNDP bistår med resultatmåling i Norge. Alle FNs medlemsland må rapportere hvordan de jobber med bærekraftsmålene, men forutsetningene er svært ulike. Tenk bare på forskjellen mellom Norge og Sør-Sudan!

Bærekraftsmålene krever at man ikke ødelegger fremtiden for kommende generasjoner, samtidig som man heller ikke i dag skal **Leave no one behind**. Merk at man skal utrydde fattigdom, ikke bare halvere den! Målene er rettighetsbasert. Derfor blir det viktig å involvere, integrere, finansiere, spre informasjon og vise vilje til gjennomføring. Politikerne må holdes ansvarlig for rapportering. Paneldeltagerne minnet om at Tunis hadde levert gode rapporter, men det ble opprør i landet (som startet den arabiske våren). Rapporterte myndighetspersonene sannheten?

Osloenteret arbeider spesielt med demokratiforståelse og menneskerettigheter; utdanning og helse. Steensnæs påpekte at landets myndigheter må regulere lovgivningen og ha en helhetlig tilnærming. Rettferdige valg og et godt samarbeid mellom organisasjoner som tar beslutninger, må etterstrebnes. Parlament, domstoler og media må ha en fri stiling. I mange land er dette fraværende. Man bestiller domsavsigelser, og respekten for domstolene synker. Derfor er det viktig at man endelig har fått bekjempelse av korrupsjon inn i bærekraftsmålene.

Representanten fra LNU etterlyste et eget punkt om ungdom, som ofte er en glemt målgruppe. Hun minnet om at 25% er ungdom mellom 16-24 år, og de representerer 1,8 mill. mennesker i verden. Glem den voksne generasjonen, de har «stivnet», sa hun. Gamle hoder er fylt av konflikter, mens unge hoder kan påvirkes og endre verden. De voksne tar for mye plass, gi denne plassen til ungdommen! Det vil gjøre FNs bærekraftsmål mer bærekraftige!

Bistand kan bidra til å bygge opp staters kjernefunksjoner og styrke deres evne til å levere gode tjenester. I dag går mye av norsk bistand utenfor mottakerlandenes statsapparat. Det kan by på flere utfordringer da det primære ansvaret for utvikling ligger hos det enkelte lands myndigheter. Det har langt fra alle FNs medlemsland tatt inn over seg, ikke en gang i Europa, hvor menneskerettigheter er på retrett i mange land; som i Russland, Tyrkia, Polen og Ungarn. Uten tvil – frivillige organisasjoner må også bidra aktivt hvis Mål 16 om Fred og Rettferdighet skal nås innen 2030!